

Herke Sándor 85 éves

85. évét töltötte be szeptember 17-én Herke Sándor, a mezőgazdasági tudományok doktora, Kossuth-díjas ny. egyetemi tanár, akinek neve szorosan összefügg e század mezőgazdasági tudományának fejlődésével, s akit az ország határain kívül is jól ismernek a szakemberek.

Több mint hat évtizede kezdte tudományos munkásságát a Cserháti Sándor vezette mosonmagyaróvári Országos Növénytermelési Állomáson, ahol csaknem két évtizedig foglalkozott növénytáplálkozási és trágyázási kérdésekkel. Ebben az időben írta a zab, a sörárpa és a cukorrépa minőségével és a minőséget befolyásoló tényezőkkel foglalkozó cikkeit. A Németországban 1912-ben tett öt hónapos tanulmányút a talajbiológia területén bővítette ismereteit. Több dolgozata jelent meg a gyökérgumó baktériumok szerepéről. A növények táplálkozásával, a talaj és a növény kapcsolatával foglalkozó munkáira is rányomja bélyegét a biológiai szemlélet. Mikrobiológiai alapon dolgozta ki pl. a talajok foszforszükségletének megállapítására szolgáló módszerét is.

Szegeden 1924 óta dolgozik. Ekkor kapott megbízást a Talajtani és Agrochemiai Állomás megszervezésére és irányítására. Fő munkaterülete ettől

kezdve a szikes talajok megismerése, hasznosítása és javítása. Első teendői közé tartozott, hogy tanulmányozza a Szarvas környéki szikjavítást, amely Tessedik működése óta ismert, és több helyen alkalmazott módszer volt. A későbbi években megállapította, hogy a meszes altalajjal való szikjavítás milyen körülmények között jár jó eredménnyel, s kidolgozta ennek laboratóriumi módszerét is. Később, 1942-ben pedig az állami akció keretében megszervezte a digózás gépesítését. 1944—45-ben a szikjavítás országos irányítójaként tevékenykedett.

Legtöbbet foglalkozott azonban a Duna—Tisza közti szikes talajok problémájával. A 20-as években részt vett e talajok felvételezésében, majd több tanulmányban ismertette e talajok sajátosságait és hasznosítási módját. Hangsúlyozta, hogy a vízrendezés alapvető feltétele e talajok eredményes hasznosításának. Igen sok helyen végzett talajjavítási és talajhasznosítási kísérleteket. Az ő kísérletei és dolgozatai alapján ismerték meg pl. a szakemberek, hogy sziki mézpázsittal igen jól használhatók azok a szódás területek, ahol ez a növény őshonos. A szódás szikesek kémiai javítását is sok szabadföldi és laboratóriumi kísérletben tanulmányozta, s módszert dolgozott ki a javítóanyag mennyiségének megállapítására. A 30-as években tanulmányozta a rizs sötétítő képességét is.

Aktivitása nem csökkent akkor sem, amikor már nyugállományban volt. Az ötvenes években egyebek között tanulmányozta a dunavölgyi rizstermesztés problémáit és azokat a feltételeket, amelyek között eredményesen termeszthető rizs e talajokon. Rámutatott arra is, hogy miként változik meg a szikes talaj kémiai és fizikai sajátossága a rizstermesztés következtében. Megállapította azt is, hogy a lignitpor jelentősen elősegíti a rizs fejlődését a dunavölgyi talajokon.

Sokoldalú, eredményes tevékenységének elismeréseképpen kapta a magas kormánykitüntéseket: a Kossuth-díjat és a Munka Vörös Zászló Rendjét.

Elméleti és közvetlen gyakorlati értékű munkáit a „Gazdálkodás szikeinken” c. könyvben foglalta össze. Ez azonban csak az addigi munkákat összegezte, hiszen azóta is évről évre jelennek meg újabb és újabb közleményei.

S most amikor születésnapján köszöntjük, kívánjuk, hogy sokáig munkálkodjék közöttünk erőben és egészségben, s gazdag tapasztalatával tovább is segítse fiatalabb kollegáit.

ÁBRAHÁM LAJOS